

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre... 8 korona
Félévre... 4 "
Negyedévre... 2 "
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügyv.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelék).

Bubics Zsigmond püspök meghalt.

Egy ideális életű, a tudománynak és művészetnek élő hazafias szellemű főpap hunyt el a múlt héten. Bubics Zsigmond kassai püspök az elköltözött, aki a tudomány, irodalom és művészetek iránti nagy szeretével, szerénységével, jámborságával, nemes és áldozatkész lelkével s a magyar kultúra fejlesztésével egyik díszje volt a püspöki karnak.

Hosszú életet adott neki a végzet, magas állásba juttatta, ott egy ország tisztelete vette körül, de utolsó éveiben végtelen nagy keserűségek érték s elvonultan, meghurcoltan, lelkileg megtörve szanatórium-ban fejezte be földi pályáját ez a derék magyar főpap.

1821-ben született a tolnamegyei Ozorán régi nemesi családból. Atyja az Esterházy hercegek uradalmának főtisztje volt s ezen a réven a győri szeminárium, a bécsi Pázmáneum és Augustineum elvégzése után 1848-ban Esterházy Pál herceg, az első felelős miniszteriumban a király személye körüli miniszter, meghívta Pál nevű fia mellé nevelőnek. Kismartonba költözött s ő nevelte a herceg két kisebbik fiát, Alajost és Miklóst. Mint nevelő teljes mértékben megnyerte a hercegi család bizalmát. Miután nevelői állásától megvált, 1867-ben szentszéki ülnökké, 1871-ben monstrai apáttá s 1879-ben rátóti préposttá nevezték ki.

E réven jutott Bubics közelebbi érintkezésbe a főváros tudományos és művészi köreivel, amelyeket egyszerre megnyert finom modorával és a művészet iránt való lelkesedésével. Hosszabb ideig maradt a fővárosban s a Nemzeti Múzeumnál néhány évig a könyvtárban őrzött fa- és rézmetszetek rendezésével foglalkozott. 1880-ban ki is adta a magyarországi várak és városok fa- és rézmetszeteinek értékes magyarázó leírását. Foglalkozott a régi magyar majolika-ipar tanulmányozásával is s a régi híres holicsei és tatai gyárak termékeiből igen sok értékes tárgyat gyűjtött össze, amelyeknek jelentékeny részét az Iparművészeti Múzeumnak ajándékozta.

Bubicsot 1880-ban nagyváradi kanonokká nevezték ki s ő lett az ottani papnevelő intézet igazgatója. Ugyanekkor elvállalta az Esterházy hercegi család zárgondnokságát is s önzetlen lelkiismeretességgel rendezte rövid idő alatt az uradalmak terheit. 1881-ben országos képviselővé is megválasztották szabadelvű programmal s különösen a középiskolai törvény megalkotásában tevékeny részt vett. Ekkor nevezte ki a király 1887-ben kassai püspökké. Csaknem két évtizedig állott a kassai egyházmegye élén s ez idő alatt nagy tudományos műveltsége, hazafias lelke és jótékonyossága lépten-nyomon megnyilatkozott.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 33 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

szociális reformok terére léptek, a leghatározottabban sürgetik, hogy a hazafiatlan nemzetközi szociálista vezeteket, amint Darányi miniszter is kifejezte ezt legutóbb, ne ismerjék el a magyar munkásság képviselőinek, ami eddig is főoka volt a szociáldemokrácia elhatalmasodásának, hanem vegyék pártfogásukba a hazafias munkásmozgalmakat. A parlamentben most folyó munkásvitában üdvözlük Darányi minisztert a kiscgazdák és a cselédek érdekében való síkraszállásáért és elítélik az alattomos politikai hajszát, amit ellene a szociáldemokraták és érdektársaik indítottak. De nem szünnnek meg kérni, sürgetni a további szociális reformokat és első sorban a bérlőszövetkezetek terjesztésének előmozdítását, hogy a nép jóléthez jusson a megszabaduljon a szociáldemokrata terrorizmustól.

A Széchenyi ifjuság szép munkát végzett Pápán, mikor az ottani népet a szociálistákról felvilágosította és a társadalmi szervezkedés hasznát ösmertette.

A negyvennyolcasok érdemeinek törvénybe iktatása.

Úgy mint minden esztendőben, az idén is, Budavár dicsőséges bevételének megünneplésére egybesereglett 48-as honvédek, mint az ország honvédegyesületeinek küldöttei, s megtartották országos gyűléseket Pest vármegye székházában.

A kiküldöttek igazolása után Balogh Sándor dr. központi elnök szép beszédben nyitotta meg a közgyűlést. Ezután Borszék Soma jegyző felolvasta az elnökség évi jelentését, amely szerint május elején az igazolt nyugdíjas honvédek száma 8649-re apadt. Az engedélyezett 1,600.000 korona nyugdíjösszege az elmúlt évben mindössze 1,442.427 korona utalványoztatott ki. Az évi jelentés beszámol a központ múlt évi tevékenységéről s felemlíti, hogy a miniszterelnökhöz kérvényt nyújtottak be, amelyben kérik, hogy az elhalt öreg honvédek részére a temetkezési segítyt ezentul, tekintet nélkül a visszamaradt vagyoni helyzetére, feltétlenül utalványozzák ki. A jelentést tudomásul vették s az elnökségnek köszönetet mondtak.

Ezután a tisztújításra került a sor. Simay István (Arad) díszelnök indítványozta, hogy Balogh Sándor elnököt, Bellaágh Imre s Csátary Lajos alelnököket, tekintettel kiváló nagy érdemeikre, örök időkre válassza meg s nagygyűlés. Balogh Sándor elnök tisztársai nevében megköszönte a megtiszteltetést, de hozzátette, hogy alapszabályszerűen csak három évre választhatók. A közgyűlés ily irányban határozott nagy lelkesedéssel, egyhangúlag. Jegyzőnek Borszék Somát, pénztárosnak pedig Greguss Agostont választotta újból a közgyűlés.

Ezután elhatározták, hogy a képviselőházhoz kérvénnyel fordulnak, amelyben a negyvennyolcas honvédek halhatatlan érdemeinek törvénybeiktatását kérik. A képviselőház elnökének küldöttség viszi el a kérvényt, melyben így okolják megkérésüket az öreg honvédek:

Az 1848—49-iki honvédek erkölcsi elismerését, illetve az elismerésnek s érdemeiknek törvénykönyvbe iktatását főlöszlegesen volna a tisztelt képviselőház előtt ecsetelni, csak rá kell mutatnunk arra a fényes korszakra, mely hazánk történetében páratlanul áll s annak a fényes korszaknak megteremtőire: vitéz honvédeinkre, kik annyi dicsőséget szereztek a hazának s akiknek köszönhetjük alkotmányos szabadságunkat.

Midőn égő büszkeséggel hivatkozunk e tényekre, távol legyen tőlünk az egyéni hiúság, valamint kérelmünk rugója nem az önérdek diktálta dicsvágy, hanem a nemzet jövőjének érdeke. Mert ha igaz az, hogy nagy emlékezetek szülnék nagy tetteket, akkor a leverő és keserű emlékezetek nem szülhetnek mást, mint rideg közönyt és elfásulást; ezekből pedig nem virul föl soha a közszabadságnak, nem virul föl a nemzet nagy és dicsőbb jövőjének termőfája.

A szociálisták és a kiscgazdák.

A szociálisták álszenteskedő képpel játszik a kiscgazdák barátait, védőit. Sajtójukban és gyűléseiken gyalázatos komédiát visznek véghez. Mint a kiscgazdák védangyalai lépnek fel. Több alkalommal kimutattuk, hogy a szociálisták ellensége a kiscembereknek, kiscgazdáknak, hogy a kiscemberek bukásától, tönkremenésétől várják a szociálisták diadalát. Szerintük a kiscemberek a mai társadalomban tönkremennek és bér-munkásokká lesznek. A szociálisták ezt nem bánja, mert az általános elnyomorodástól és elszegényesedéstől reméli az ő társadalmát. Céljának eléréséhez ezt szükségesnek tartja és küzd minden olyan törvény, intézmény ellen, mely a kiscember, kiscgazda segítségére siet.

Szociálista írók és vezérek nyilatkozataival bizonyítjuk ezt.

„A paraszt tönkremenése szükséges és akik fentartásáért harcolnak, azok reakcionáriusok.” (Mehring.)

„A birtokkal rendelkező parasztságnak sorainkban (már t. i. a szociálisták soraiban) nincs keresni valója.” (Schrammel osztrák szociálista képviselő.)

„A szociáldemokrácia csak akkor hódíthatja pártjába a parasztot, ha vagyonát, birtokát elvesztette.” (Fischer szociálista vezér.)

„A kiscgazdát mi nem akarjuk fentartani és megmenteni.” (Bebel, 1894. képviselőházi beszéd.)

„A paraszton nem szabad segíteni, részére nem szabad védtörvényeket hozni. A parasztnak nagyobb nyomorba és inségbe kell jutni és csak akkor lesz érett a szociáldemokrata tábor megerősítésére.” (Schippel német szociálista vezér a boroszlói pártgyűlésen.)

Ivekre idézhetnők még a szociálista nyilatkozatokat, melyekből kiviláglik a kiscgazdák iránti gyűlölet és az öröm a pusztuláson. Ezt le nem tagadhatják a szociálisták. Arcátlanság azonban a szociálistáktól, hogy mindezek dacára a kiscgazdák barátjai gyanánt szeretnének szerepelni.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

— SZÖVETKEZETE —

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

☛ Nagy köpinczéi: BUDAFOKON. ☚

ÉRTEKESIT husféléket, baromfit, vadfélét, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű ÉLELMICZIKET. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtanul nyújt felvilágosítást.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A Hangya és az amerikai magyarok.

A magyar szövetkezeti mozgalom jó hírét elvitték a tengeren túlra is már. Sajnos, kivándorló honfitársaink voltak a hírvivők. Ebben a dologban van még is öröndetes, mert csak azt bizonyítja, hogy a szövetkezeti eszme mélyen belehatolt a nép lelkébe, a nép boldogulásának a szövetkezetek szinte nélkülözhetetlen kellékei lettek. Ezt bizonyítja az a levél is, amelyet az Egyesült-Államok New-Yersey államának Passaic nevű városából kapott a napokban a „Hangya“. Egy ottani közjegyző értesít arról, hogy a városban a fogyasztási és értékesítő szövetkezet már megalakult s ezért kérnek a szövetkezeti alapszabályokból egy példányt. Kéri egyúttal a „Hangya“-nak kellő erkölcsi támogatását főleg arra való tekintettel, hogy a szövetkezeti tagok legnagyobb része magyar. A „Hangya“ igazgatósága természetesen készséggel küldött alapszabályt és útbaigazításokat a szövetkezet vezetéséhez. Ily módon szinte láthatatlanul egy-egy új tartós szellemi kapcsolat támad az ó és az új haza polgárai, az idegenbe szakadt véreink és a magyar szövetkezeti ügy harcosai között.

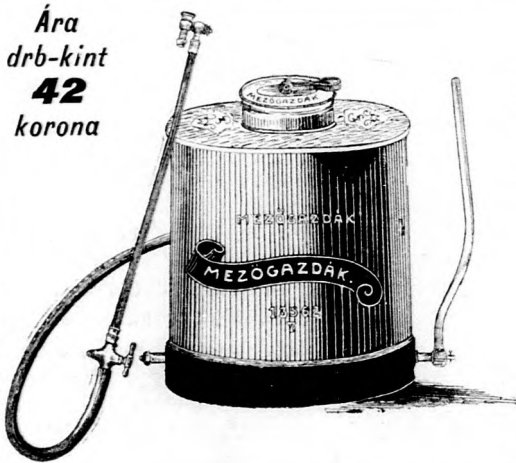
Szövetkezeti kertészkedés.

A kertvárosok eszméje kezd mindinkább tért hódítani és a nyaraló-, üdülőtelepek a mi fővárosunk körül is egyre szaporodnak és fejlődnek. A közeli vasúti megállóhelyeket körül fogják a többé-kevésbé izléses nyaralók, amelyek rendszerint kisebb-nagyobb kertek szélén vagy közepén helyezkednek el. A kertekben gyümölcsfák vannak, de úgy a tavaszi idő alatt, valamint gyümölcsfejlődés és érés idején, azt kénytelen tapasztalni, aki rájuk tekint, ha egy kissé ért a gyümölcskertészkedéshez, hogy a fák nem részesülnek a kellő, szakértő gondozásban; tehát a gazda óhaját sem elégítik ki. A kevésbé tehetős villatulajdonos ugyanis nem tarthat kertészt, aki kora tavasszal a fákat megnyesné, aki védené a drága oltványokat a különböző állati és növényi elleneségtől és így a fa vagy korai halállal mul ki, vagy

pedig nem díszlik úgy, amint kellene. A bajon szövetkezeti szervezkedéssel, hogy miként lehet segíteni, a németek már ezt is kitalálták. Berlin város mellett, Lichterfelden, amely szintén egész jelentékeny számú lakossal rendelkezik (úgy közel 30 ezer körül) és akik nagyobbára családi ház- és villatulajdonosok, a kertjeikben rendkívül mértékben elszaporodott vértetű és egyéb rovarok megszüntetésére szövetkezetbe tömörültek. A szövetkezeti tagok évenként öt márkát (körülbelül hat koronát) fizetnek és ezen bevételből a szövetkezet képzett kertészt alkalmaz. Egyelőre évi 1200 márkában állapították meg a kertész fizetését, aki ezért köteles havonként egyszer minden egyes kertet átvizsgálni és pedig felszólítás nélkül s megállapítani az eljárást a szükséges védekezésre nézni. Ezenkívül köteles tanácsot, felvilágosítást adni bármikor, miden hozzáforduló tagnak. A lichterfeldi szövetkezet nagyban szerzi be a szükséges védekező anyagokat és eszközöket és beszerzési árban engedi át azokat a tagoknak. Nagyobb eszközeit használatra átengedi, de a védekező munkát, a szakértő tanácsának meghallgatása után a tag saját személyzetével végezteti, akinek azonban megfelelő, saját munkaerő nem áll rendelkezésre, a szövetkezeti munkásokat is igénybe veheti, de ez esetben a megállapított óradíjakat és a felhasznált anyagot is (termékszerszerűleg) köteles megfizetni. A németek sokat remélnek ettől a szervezkedéstől és valószínű, hogy ebben a reményükben csalatkozni nem is fognak. Nap-nap után van alkalmunk tapasztalni, hogy a szövetkezésből mily áldásos tevékenységek fakadnak és mint boldogul ott valamennyi, ahol a szövetkezeti elveket gyakorlatilag veszik alkalmazásba. Olyan dolgoknál, amelyeknél az egyes akarateréje csődöt mondani kénytelen, a szövetkezéssel könnyű és göröngytelen a siker útja. Ha kimegyünk a főváros külterületeire, azokba a részekbe, amerre már nincsenek szorosan egymáshoz neki támogatva a 3—4 emeletes bérkaszárnnyák, ahol kertek és fák is sűrűbben akadnak, találunk gondozott kerteket is, de mégis több az elhanyagolt. Elég helyen le sem nyesik a fa életerejét lenyugózó vadhajtásokat. És a fa, ha véletlenül kikerüli a veszedelem a növényi és állati ellenségek képében, terem is esetleg néhány szem izetlen gyümölcsöt, de közel sem olyant és annyit, mintha a fának megadjuk, ami megilleti a gondos gazda részéről.

Asztalosszövetkezet a pécsi kiállításon. A budapesti butorcsarnok és hitelszövetkezet szintén résztvesz a pécsi országos kiállításon. A kiállítási berendezések Nádler Róbert tanár tervei szerint készültek a szövetkezet következő tagjainak műhelyében: Petrik József.

Ára
drb-kint
42
korona

Most jelent meg a tavaszi és szőlőművelési árjegyzékünk, a melyben az összes szőlővédekezési anyagok, eszközök és permetezők JUTÁNYOS ÁRAI fel vannak tüntetve.

Kivánatra ingyen és bérmentve megküldjük a gazdáknak.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám

ifj. Lukátsovits Alajos, Koch István és Rótenz József műasztalosok, Keresztesy Károly kárpitós. A butorok magyar stílusban, tölgyfából készültek, összesen mintegy 6500 K értékben.

A csanádi gazdák védekezése. Csanádmegyében több községben oly nagy béreket követeltek a szocialista csoport felbujtott emberei, hogy a gazdák kénytelenek voltak lemondani arról, hogy munkásokkal arassanak. A gazdák közül harmincnyolcan mintegy 50.000 holdnyi terület képviselőjében aratógép-szövetkezetet alkottak. A szövetkezet öt évre van tervezve, de ha a bérvisszonyok nem javulnak, továbbra is fenn tartják. A gépszövetkezet, amelyhez a napokban 120 aratógép érkezett, Makó, Mezőhegyes, Battonya, Mezőkovácsháza, Nagy-Királyhegyes községre terjed ki.

Az esztergomi zöldségtermesztő szövetkezet. Vén Gyula gazdasági szaktanár kezdeményezésére az esztergomi kiscsajkák megalakították a földművelők zöldségtermelő szövetkezetét, melynek célja Budapestet zöldséggel ellátni. Darányi földművelésügyi miniszter örömmel értesült a jóra való kérdéssel és a szövetkezet termelő helyének berendezésére, valamint a termelőknek útmutatására két szaktanárt küldött ki s ugyancsak jobb fajta zöldségmagvak beszerzésére segínyt engedélyezett. A szövetkezet a prosperálásra biztató alapon szervekedett, már termelő telepének eddigi arányát is jelzi, hogy kellő fejlesztés mellett nem jelentéktelen tényező lesz abban, hogy a fogyasztóközönséget elsőrendű és friss zöldséggel lássa el.

Szövetkezeti bérlet Németországban. Mint a casseli Raiffeisen-Bote mondja: a szövetkezetek Németországban is mindnagyobb térre terjesztik ki működésüket, még pedig sikerrel. Így, amikor 1904-ben a netraí királyi uradalom bérlete lejárt, az ottani hitelszövetkezet földdel nem bíró tagjai részére meg akarta vásárolni az 1000 acre-ra terjedő birtokot. Az uradalom nem lévén hajlandó azt eladni, a hitelszövetkezet 30 évre bérbe vett belőle 600 acret, amelyet kis parcellákban szétosztott a szövetkezeti tagok közt. Két évi művelés bizonyította be, hogy a vállalkozás teljes mértékben sikerült s a kincstár is meg van elégedve az eredménnyel.

A porosz hitelszövetkezetek. A porosz képviselőházban Rheinbaden báró, pénzügyminiszter érdekes adatokkal mutatta be az úgynevezett „Preussenkasse“, vagyis a Németbirodalom központi hitelszövetkezetének az elég szerény kezdettől a mai kolosszális arányokba való fejlődését. A „Preussenkasse“ 11 kötelellyel, 786 hitelszövetkezettel s összesen 83 ezer taggal kezdte meg működését, a múlt évi állapota szerint pedig 51 kötelellyel 13 ezer 912 hitelszövetkezet tartozott hozzá, összesen 1 millió 273 ezer taggal. Ha a tagokhoz azok családját is hozzávesszük, a porosz miniszter szerint a „Preussenkasse“ körül 8 millió lélekre becsülhető szövetkezeti társadalmat találunk. Forgalma ma már 12 milliárdot tesz ki évenként s működését találóan jellemzi az az egyetlen adat, hogy míg Poroszországban a közelmúltban 7% volt a hivatalos bankamatláb, addig a „Preussenkasse“ a maga tagjainak mindig csak 4%-ot számított. Ez a hatalmas eredmény elég biztatás arra, hogy a szövetkezeti tevékenység mindenütt s így Magyarországon is célhoz fog vezetni.

Urnapja. A katolikus egyház hagyományos szertartásokkal és fényvel ünnepli meg az Oltáriszentség ünnepét. Urnapját, a legmagasabb szentséget, az oltári szentséget körmenetben körülhordozza az Úr szolgálója, a hívők serege áhitatos zsolozsmát zeng Isten dicsőítésére. Az idei úrnapi ünnepet a fővárosban és vidéken mindenütt megünnepelték.

Gróf Apponyi Albert születésnapja. Gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter május 29-én ünnepelte születésnapját Eberhardon szűk családi körben. Közéletünknek e kimagasló vezéregyéniségét a családi ünnep alkalmából meleghangú táviratokban üdvözltek a kormány tagjai, a függetlenségi párt s ezenkívül az ország minden részéből halomszámra érkeztek Eberhardra az üdvözlő táviratok. A tiszteletnek és szeretetnek e spontán megnyilatkozása gyönyörű bizonyossága annak, hogy e nagy magyar államférfiú mily roppant népszerűségnek örvend az országban. Gróf Apponyi hatalmas egyénisége, politikai súlya, zseniálitása világszerte tiszteletet és becsületet szerzett a magyar népnek s azt a népszerűséget, mely őt itthon körülveszi, a külföld nemcsak megérti, de méltányolja is, mert Apponyi európai látkörű államférfiú, aki bármely nagy nemzetnek díszét és büszkeségét képezhetné. Tartsa is meg az Isten sokáig e nemzetnek, mert nagy lelke, csodásan sokoldalú szelleme össze van forrva a nemzet legszentebb aspirációival és szívének minden rostja, agyának minden sejtje a haza kulturális fejlődésének és nagyságának kiépítésén fáradozik.

Gazdák tanulmányútja Németországban. A magyar gazdák szerdán indultak el több heti tanulmányútkra Németországba, Miklós Ödön, volt államtitkár vezetésével. A kirándulók első állomása München, a melynek közelében megtekintik Lajos bajor herceg mintagazdaságát, valamint a bajor királyi gazdasági és kertészeti akadémiát Weihenstephan-ban. Münchenből a társaság Stuttgarton, Rüdeshheimon és Kölnön át a nagynémet mezőgazdasági kiállítást tekinti meg Düsseldorfban. A társaságot mindenütt hivatalosan fogadják.

A hercegprimás és a koronázási emlékünnap. A június 8-iki koronázási emlékünnap fénypontját tudvalevőleg a budavári koronázási teplomban tartandó ünnepi nagymise fogja képezni. Az előzetes terv az volt, hogy ez alkalommal Vaszary Kolos hercegprimás fogja a nagymisét pontifikálni. Most azonban úgy értesülünk, hogy a hercegprimás a sok álldogálással járó szertartást gyenge állapotára való tekintettel nem tudja elvégezni és ezért már fel is kérte Samassa József dr. egri érseket, hogy helyette pontifikáljon és az ünnepi beszédet megtartsa.

Uj magyar hercegek. Adtunk már hírt róla, hogy a király megkoronázásának negyvenedik évfordulójának alkalmából több magyar főurat hercegi rangra fog emelni. Most bécsi beavatott körökből az a hír szivárgott ki, hogy a hercegi rangra kiszemelt főurak Festetich Tasziló grófon kívül ezek: Csekonics Endre, Wenckheim Frigyes és Károlyi László grótok. E rang-

emelés híre emlékezetbe idézi azt a történelmi tényt, hogy a király Andrassy Gyula gróf volt külügyminiszternek egy alkalommal felajánlotta a hercegi méltóságot, de Andrassy szabadkozott ellene. Végre is a király kénytelen volt engedni, amikor a gróf megjegyezte:

— Van annyi jövedelemem felség, amennyi egy magyar grófnak elég, de nem elég ahhoz, hogy hercegi módon éljek.

Az új hercegek tudvalevőleg az ország leggazdagabb mágnásai és így ők nyugodtan feltehetik címerükre a hercegi koronát.

Egy virágzó község pusztulása. Rudolfsnád torontálmegyei községet a Tisza árja a hét elején elöntötte. A község majdnem összes épületei összedőltek. 291 ház dőlt össze. A lakosság hajlék és kenyér nélkül maradt. A megyei alispán fölhevítte a gazdaközöniséget, hogy a mezei munkálatoknál rudolfsnádiakat alkalmazzanak. Dessewffy Sándor csanádi püspök a rudolfsznádiak fölsegélyezésére 2000, Németh József püspök 500 koronát adományozott. Továbbá beérkezett Csekolics Endre 1000, a tiszai ármentesítő társulat 1000, Szeged város közönisége 500, Tittel város 500 korona adománya. Eddig összesen 6000 korona folyt be.

Műemlék fölfedezése a budai várban. A budai várban egy-egy régi ház lebontása vagy újjáalakítása alkalmával rendszerint fölfedeznek valami műemléket. A minap az Uri-utca 33. számú egyemeletes régi ház, mely Márffy államtitkár tulajdona volt, gazdát cserélt. Az új tulajdonos átalakította a házat. E közben több műemléket találtak: gótikus ablakokat, kőfaragványokat és falképeket, továbbá egy kápolna maradványait. Történelmileg megállapított dolog, hogy ezen a helyen állott néhány évszázaddal ezelőtt a Pálosok kolostora és temploma. Most ráakadtak a régi épület egyes részeire. A pincében pedig rábukkantak egy mély alagútszerű üregre. Az érdekes leleteket a Műemlékek Országos Bizottsága fogja megvizsgálni.

Hosszu Vazul püspök a kivándorló hajón. Hosszu Vazul, lugosi püspök a napokban Fiumében érkezett, hogy az „Altonia” kivándorló hajó Amerikába indulásánál jelen legyen. A püspök szintén jegyet váltott a hajóra és a munkásokat egészen Palermóig kísérte el. Egész nap velük volt, gyóntatta és vigasztalta őket. A kivándorlók, akik között magyarok, tótok, horvátok, románok és szerbek voltak, nagy áhítattal hallgatták a püspök szónoklatát, buzdításait. Hosszu Vazul püspök mindannyiukat a magyar haza iránt fennálló kötelességeikre figyelmeztette és megígértette velük, hogy amint sorsuk engedi, visszatérnek Magyarországra.

Négyes fogaton Debrecentől Budapestig. A múlt hét végén Debrecenben egy fiatal magyar mágnás, Esterházy Pál gróf, minden ízében a régi magyar virtustól áthatott, bravuros fogadást kötött néhány barátjával. Beszélgetés közben nagyon feldicsérte a négyes fogatát és erősítette, hogy három nap alatt megtenné Debrecentől Budapestig az utat. Fogadtak. A fogadás hatezer koronában állott, melylyel szemben, ha a vállalkozás nem sikerül, a gróf tízenyolcezer koronát fizet. A fogadás híre hamarosan befutotta a várost és ezernyi tömeg tolongott, amikor kedden reggel öt órakor a gróf négyes fogatán elindult. Kikötésben volt, hogy mind a négy lónak a gróf tulajdonában kell lenni és közülök hármat nem szabad felcserélnie. Szép idő kedvezett a vállalkozásnak s vigan repült a kocsí Nyíregyháza felé, ahol csatlakozott a grófhhoz Kállay Tamás

orszgy. képviselő is. Miskolcra szerda délben hajtottak be. Hol baleset érte a fogatot, mert az egyik tüzesvérű fajmagyar ló a város főutcáján kidőlt a fáradságtól. A gróf nem akart egy percet sem késni. A legelső lovat, mely útjába akadt, minden alkudozás nélkül ezerhatszáz koronáért megvette. A ló ugyancsak gyenge volt, nemcsak hogy nem húzott, hanem húzta magát. A város közelében négy óra hosszat kellett pihenniök. Azlán újult erővel folytatták az utat és csütörtök reggeltől egyhajtásban robogtak Budapestnek, ahova a kerepesi határon keresztül esti kilenc óra öt perckor érkeztek meg. A gróf így megnyerte a fogadást. Alig tartottak pihenőt és a három napot szabad ég alatt töltötték. Az út összevéve háromszázhatvan kilenc kilométer volt.

A főhercegnő és a Kossuth-nóta. Székesfehérváron történt. A dunántúli tankerületek ifjúsága tornaversenyt rendezett. Mintegy ötezer diák mutatta be testi ügyességét, a katonai mozdulatokat: ők a haza jövővédői, a közel jövő katonái.

A napsütőt, egészségtől duzzadó ifjúság erőpróbája az ilyen tornaverseny. Gyönyörűség nézni az ilyen felvonulást, a katonai rendeket, a piros, kék és fehér siphák tarka színvegyületét, az izmok rugalmasságát, a könnyedséget és biztosságot, a mivel a nehéz testgyakorlatokat végzik.

Örül a lelkünk, ha látjuk a haza reményét, a mikor együtt van sok ezernyi dandára az ifjúságnak s elképzeljük, hogy a mikor mi megrokkannunk, a küzdelemben ilyen erőteljes ifjúság áll a helyünkre, hogy ujult erővel folytassa a mi nemzeti küzdelmünket.

A székesfehérvári tornaverseny is büszkeséggel töltötte el nemzeti ideálokért hevülő lelkünket. De ennek a tornaversenynek volt egy lélekemelő, országra szóló érdekességű mozzanata is. A mikor a verseny befejezték, az ötezer főnyi diáksereg, a nemzeti kultúra jövővédői munkásai rézendítettek a Szózatra, e fölségesen szép nemzeti zsolozsmára.

Ott volt a város egész előkelősége, ott Lichtenstein Alajos herceg nejével, Erzsébet Amália főhercegnővel.

Amikor fölzendült a nemzeti imádság, a főhercegnő és a környezetét képező tisztikar felállott. Ez a jelenet magasztossága annyira magával ragadta az ifjúságot, hogy a Szózat után rázendített a Kossuth-nótára.

A magasrangú tisztiek zavartan néztek a főhercegasszonyra. Nem tudták, leüljenek-e vagy állva maradjanak. A főhercegnőtől várták a zavart eloszlató mozdulatot. De a főhercegasszony tovább is állva maradt s így a tisztikar is.

Es a Kossuth-nóta szívet gyújtó, lelket mámorba ejtő büvös hullámai ötezer torokból szálltak az ég felé. Nagyszerű jelenet volt ez.

De hát mi is van ebben a nótában, a mi nem tesz a hadseregnek? Hiszen Kossuth Lajos regementje az egész nemzet és az sohase fogyhat el.

Ha a törvényt megtartják és megtartjuk, ha a nemzet és király szíve együtt érez, Kossuth regementje a király regementje.

Kolumbácsi legyek Hunyadmegyében. Az utóbbi napok meleg szelei nagy veszedelmet hoztak egész Hunyadmegyére. Nagymennyiségű kolumbácsi légy lepte el a legelőket, falukat sőt a városokban az üzletekbe is behatolnak. Az igavonó állatok nagyon szenvednek a legyektől, sőt több helyen csipésük következtében a marhaállomány pusztulni kezd. Az alispán a hatósági állatorvosokat táviratilag utasította, hogy a legmesszebbmenő védekező intézkedéseket tegyék meg.

GAZDASÁGI DOLGOK

Védekezés a burgonyarothadás ellen.

A burgonyafajok nemesítésének természetes következménye az, hogy mindinkább veszt betegségekkel szemben ellenálló képességéből. Ma már a burgonya számos ellenségével kell a gazdának küzdenie, ha termését biztosítani akarja. Habár a küzdelem és védekezés gyakran fáradságos és költséges is, meg kell azt tenni, mert a burgonya — félkenyér.

A legveszedelmesebb ellenség kétségkívül a *burgonyavész*, melylyel szemben szerencsére lehet védekezni. A burgonyavész fellépésének első szembetűnő jele az, hogy a levelek (már júliusban) barna, majd feketefoltosak lesznek s a levél mindkét lapján szürkés penész képződik. Ily penészbevonat ugyan először a száron lép fel, de ott kevésbé szembetűnő. Pusztító hatása abban nyilvánul, hogy a levelek elszáradnak. Következésképp a gumók sem fejlődnek, de felléphet a gumón is a burgonyavész gombája (*Phytophthora infestans de Bary*), amikor is a gumó, főképp nedves időben, hamar rothad. Száraz időben nem oly vehemens a pusztítás, de a gomba megtartja életképességét, következőképp a burgonya télen rothad.

Védekezni e betegséggel szemben a *bordói levél* lehet. Amint a vész fellépését észleljük, azonnal permetezni kell a bordói keverékkel, mely lehet 1—2—3 százalékos (100 l. vízre 1—2—3 kg. rézgálic) aszerint, hogy először, másodszer vagy harmadszor permetezünk-e?

Ajánlatos még e keverékhez a rézgálicnak megfelelő mennyiségben oltott meszet adni, főképp azért, hogy a permetezés munkáját ellenőrizhessük. Az első permetezést rendszeren *június első felében* szoktuk megadni, a továbbiakat pedig szükséglet szerint egy-egy hónapi időközben.

Tekintettel a permetezés biztos jó hatására, minden gazdának érdekében áll, hogy ne sajnálja a fáradságot és a költséget.

Sz. Gy.

Házinyúltenyésztés. Az általános drágaság mindinkább indokoltá teszi a *házinyúltenyésztés* felkarolását. Eltekintve azon körülménytől, hogy olesó és jó hússal látja el a házat, gereznája is jó áron értékesíthető. Ajánlható fajták: ezüst szörmenyűl, belga óriás és az orosz hermelin nyúl. Értékesítésre vállalkozik a *Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete Budapest központi vásárcsarnok*. A prémeket *Dán Testvérek* vásárolja meg. Részletes felvilágosítást készséggel ad *Baromfi- és szőlőgazdaság Kis-bócsa Pestm.*

Takarmányrépa pótlása. A takarmányrépa fejlődését is figyelemmel kíséri a jó gazda: nem pusztítja-e az ormányos? Vannak azonban, akik ezt elmulasztották s csak most látják, hogy biz az sok kárt tett. Ha a kár még nem jelentékeny, a kiveszett répát utóültetéssel lehet esetleg pótolni. A mulasztás rendes következménye azonban az, hogy a répát ki kell szán-

tani. Répára azonban szükség van. Ily esetben legcélszerűbb *tarlórépát* vetni. Még pedig június hó elején pl. zabosbüköny után kat. holdanként 2—2½ kg.-ot. Még kielégíthető répatermésünk lehet. Sokáig kell a földben hagyni, mivel késő ősszel legerősebb a tarlórépa növekedése s a fagy a földben nem árt neki. A kupacokat alacsonyabbra és keskenyebbre kell rakatnunk s mivel nem oly tartós, mint a többi takarmányrépa, a téli takarmányozást tarlórépával kell megkezdeni.

Lépfene elleni védőoltások díjazása. Kisgazdáink is mindinkább kezdenek megbarátkozni a védőoltás szükségességének gondolatával. A legtöbb gazda azonban nincs tisztában az ojtási díjakat illetőleg. Az 1900. évi XVII. t.-c. végrehajtására kibocsátott 95000/1900. sz. földm. min. rendelet értelmében lépfene ellen végzett védőoltásokért a díjak a látogatás idején (1 K 50 f) és a netaláni fuvar költségen felül a következők: *Juhoknál* és *kecskéknél* a kétszeri ojtásért együttvéve 1—100 állatig állatonként 10 fillér, a 100-on felül levő állatokért 500-ig minden állat után 8 fillér, 500-on felül levő állatokért 1000-ig minden állat után 6 fillér, 1000-en felül minden állatért 4 fillér. *Lovaknál* és *szarvasmarhák*nál a kétszeri ojtásért együttvéve 1—100 állatig állatonként 40 fillér. 100—100-ig 30 fillér; 200-on felül darabonként 20 fillér. Községek vagy közlegelők beojtott állatállománya összesítve számít és egy díjtételt képez.

Baromfikiállítás Hódmezővásárhelyen. A hódmezővásárhelyi tanyákon az utóbbi időben oly nagy lendületet vett a baromfitenyésztés, hogy a gazdáknak többet jövedelmez a baromfitenyésztés, mint a búza-termés. Hetipiaczok alkalmával vagonok telnek meg baromfival, tojással, tollal. A gazdasági egyesület a tenyészanyag javítására célzó kiállítást tervez szeptember 15-én és következő napjain. Darányi földművelésügyi miniszter megfelelő államsegítségét engedélyeztet.

A gyümölcsfapajzstetű irtása. Az ország minden vidékéről panaszkodnak a gyümölcsfán, főképpen a fiatal almafákon előforduló pajzstetű pusztításairól. Nem lesz érdektelen, ha egyet-mást elmondunk a védekezés módjáról. A kagylós pajzstetű szürkés színű. A gyümölcsfák *gyengébb ágaira* lerakott peték a pajzs alatt telelnek át. Tavasszal a peték kikelnek, megkezdik a táplálkozást, természetesen a fa rovására. Ugyannyira, hogy a gyümölcsfát teljesen tönkre is teheti. Idős fának kevésbé árthat, azért figyelmünket inkább a fiatal fákra terjeszszük ki. A védekezés abban áll, hogy a fertőzött csemetéket a pajzstetvektől egy kés fokával kaparva megszabadítjuk, utána 14—15% petroleum-emulzióval megmossuk. Ősszel pedig a fát bemeszeljük. Így védekezve nem kell a pajzstetű pusztításától tartanunk.

Sz.

Birka-legelő feljavítása. A homoktalajú, elgyengült kiritkult birka-legelőnek feltörése, kivált a buckás futóhomok jellegű földeknél igen meggondolandó, mert a homok ujlagos megkötése s így begyepesítése mindig nehéz és bizonytalan dolog. Ha a rendszertelen legeltetés a legelő elsilányosodásának oka, akkor feltörés nélkül is javítani lehetne rajta. Például a szakaszonkénti legeltetés elrendelésével, az őszi és korai tavaszi rendszeres fogasolással, műtrágyák őszi felszórásával. Ha azonban ez célravezető nem volna akkor felszántva

megtrágyázva s őszi rozsszal elvetve, jövő tavasszal következő őrkeverék lenne elvethető: csomós ebir 4 kg., réti perje 5 kg., árva rozsnok 7 kg., angol perje 4 kg., juhcsenkesz 2 kg., illatos borjúpázsit 1.5 kg., fehér here 1.5 kg., szarvaskerep 2 kg., egérfarkú cickóró 0.5 kg. Összesen 27.5 kg. kat. holdanként.

Arankaírtás. E hónapban már teljes biztonsággal megállapíthatjuk a lucernában az aranka fellépését, terjedelmét. Azt hiszem, teljesen felesleges annak káros és pusztító hatását a magyar gazdának magyarázni. Tisztában van minden jóra való gazda avval, hogyha lucernában fellép az aranka és nem követ el mindent annak kipusztítására, rövid idő alatt tönkre megy az egész lucernás, sőt a szomszédoké is. Tartsa hát minden gazda kötelességének, hogy az esetleg fellépett arankát irtsa — szó szoros értelemben véve — tűzzel, vassal. Az arankás foltokat 2—3 cm. mélyen fel kell nyesni, biztonság kedvéért azonban jó, ha kerületben 40—50 cm.-el nagyobb területen irtunk. A felnyesett részről a lucernás arankás földet a tábláról óvatosan kihordjuk s elégetjük. E műveletet valamennyi arankás foltal annyiszor ismétljük, ahányszor arankás részt találunk. A feldarabolt területeket ajánlatos fahamuval jól meghinteni. Lelkiismeretes gondossággal ily módon megszabadulhatunk e veszedelmes élősditől.

A vágómarha kora. A vágómarha kora becsét nagyban befolyásolja. Ha a hus tulörege, akkor szívós; míg ellenben ha tulfiatal és így nem érett, akkor vizenyős. Ha valamely öreg marha hizlalva van és egészséges, akkor husa jobb, mint a fiatal és soványé. A 18—20 hónapos marha husa világos, sovány. Az ökröknél megkülönböztetjük a következő minőségeket: 1. teljes husu, kihizlalt ökrök, legnagyobb vágóértékük 7 éves korig; 2. fiatal-husos, nem hizlalt ökrök; 3. mérsékeltén jól táplált öreg ökrök és 4. rosszul táplált mindenféle kora ökrök. Bikák 5-ik éveig jönnek számításba. A borjak 10 hetes korukban a legjobbak; megkülönböztetünk legfinomabb hizó borjut (teljes tejhizás), közepes hizó borjut és ugynevezett falókat. A juh legnagyobb értékét csak 8—10 hónapos korában éri el, a határ 2 éves kor. A disznó 8—12 hónapos korában legjobb, finom fajta teljes husuak 1¹/₄ éves korukig. R.

Melegágyszerű csibenevelők. Valamennyi csibenevelő között ezen nevelők előállítására a legegyszerűbb és a legkevesebb költséggel jár. Ezen csibenevelők éppen úgy készítendőek, mint bármely más melegágy, azaz a föld 50—60 cm. mélyre kiásandó, mely gödör azután 35—40 cm. magasságig lótrágyával kitöltendő, ezen trágya fölé jön 15—20 cm. vastagságban kerti föld. A felső földrétegbe igen jó kevés árpát, salátát vagy másféle zöldet ültetni, hogy a kis csibéknek legyen mit csipkedniük. Az így előkészített hely egy-két deszkából összerótt fallal veendő körül, melyre ablaküvegekkel ellátott lejtős tető helyezendő. Ajánlatos az ilyen nevelőkben a hőmérséklet ellenőrzése céljából hőmérőt elhelyezni, ha a hőmérő az állati test rendes hőmérsékleténél jóval felemelkedett, akkor az üvegtető szalmagyékénnyel részben, vagy egészben befedendő, hogy az a nap sugaraitól védve legyen és ezenkívül még annak szellőztetéséről sem szabad megfeledkezni.

Gyümölcsfeldolgozó gépek a gazdáknak. A földművelésügyi minisztérium a gyümölcsértékesítés előmozdítása céljából egyes oly községeknek, valamint egyesületeknek és szövetkezeteknek, melyek a folyó évben

nagyobb gyümölcsstermést várnak s azt friss állapotban kellő árban értékesíteni nem tudják, másrészt pedig anyagilag nincsenek abban a helyzetben, hogy gyümölcsfeldolgozó gépeket beszerezhessenek, a Simon-féle cidermalmokat, Mabilie-féle almaborsajtókat, Ryder-féle amerikai vándoraszalókat, nemkülönben Győri-féle talyigára szerelt szeszifőző készülékeket 3—6 heti használatra ingyen engedélyez. A kérvényeket legkésőbb július 15-éig kell a minisztériumhoz felküldeni. Tekintettel a rendelkezés alatt álló gépeknek és eszközöknek aránylag korlátozott voltára, már eleve is figyelmezteti a földművelésügyi miniszter az érdeklődő községeket és szövetkezeteket, hogy azokat elsősorban oly községeknek és szövetkezeteknek fogva rendelkezésére bocsátani, melyek vidékein tényleg tömeges és friss állapotban nem értékesíthető gyümölcsstermés várható.

Ezen szállítható és csak használatra átengedhető gépeken és készülékeken kívül hajlandó a miniszter a nagyobb szilvatermő községeknek mintegy 600 K értékű Casenille-féle aszalókat teljesen ingyen tulajdonukba bocsátani, ha ily aszalóknak mintegy 200—300 koronát kitevő építési költségeit maguk a községek elvállalják.

Lóosztályozás. Az állami ménesekben évenként szokásos lóosztályozás idejét a földművelésügyi miniszter így állapította meg: Mezőhegyesen június 10-től 16-ig, Bábólnán június 10-től 22-ig, Kisbéren június 24-től 28-ig, Fogarason július 31-től augusztus 5-ig.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefej.
Pánczélaaczél-kormánylemez.
Magasított aczélekefej.
Porvédő kerekék.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú magyar gyártmány felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

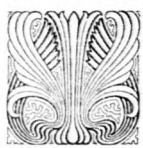
Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélezim:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

Közös ebéd.

MULATTATÓ

Erzsi.

*Elhallgat az élet ...
Muzsikaszó csendül.
Nótahangok szállnak hangtalan,
Nagy csendbül.
Nótahangok szállnak ... álmok útján járnak.
Két álmodó lelket összeborolnának.
... Összeborolnának.*

*Elhallgat a nóta ...
Felnesz a mámor.
Muzsikahangokból születik az álom.
Rózsapirulásból nótás tündér támad.
Szavára elcsittul lelkemben a bánat.
... Elcsittul a bánat.*

*Szétfoszlik az álom ...
Virrad a valóság ...
Álombeli hangok ... álombeli rózsák.
A dalszavú tündér itt dalol mellettem ...
Ébreszti a szívem ...
... Altatja a lelkem.*

*Elhallgat az álom ...
Meggzólal az élet.
Nagy meseországnak minden hangja éled,
Nótamámor reszket hunyó szempillámon.
Nótával altatgat az én kicsi párom.
... Édes kicsi párom.*

Sassy Csaba.

Orbán napja.

Már hogy miért tették meg Orbán urat olyan híres embernek, hogy olyan nevezetességre jutott, annak különbözők, meg nagyok is voltak okai.

„A veres orrú Orbán!” emlegetik azok, akik a bornak nem éppen ellenségei. Veres lett az orra, mivel hát nagyon szerette a poharát másra köszönteni, hogy talpig ihassa a benne habzó nektárt. És a veres orrú Orbánt megmosolyogják, tréfálkoznak vele. Nincs falu, avagy község, amelynek egy-egy „Orbán”-ja ne akadna. Terem az ott mindenütt, hol az eklézsia jóvoltából kántorok énekelik el a halottakat. Természetes az, hogy éppen a kántor uraknak van jó gégejük, mert hát avval keresik a kenyerüket. Természetes továbbá az is, hogy éppen a kántor urakat szokták a veres orrú „Orbánoknak” elkeresztelni.

Hanem a veres orrú Orbán sokkal barátságosabb alak, mint halálos ellensége — pedig druzsák — „a kék orrú Orbán”. Amely esztendőben a kék orrú Orbán arculatát megmutatja a földieknek, abban az esztendőben a veres orrú Orbán siralomra hajtja fejét.

Mert annak a kék orrú Orbánnak nagyon gonosz a természete.

Többnyire nevenapján, vagy inkább éjszakáján száll alá sötét birodalmából a viruló földre. Mogorván járja be ennek illatos mezőit, gyümölcsfákkal rakott szép szőlőskertjeit.

Rideg mosoly ül ajkain; sápadtság a két arca, széttekint ezen a világegyetem kis csillagján, a mi földünkön s látja, hogy milyen paradicsom az. Enyhe levegője bimbót fakaszt az ágakon, kövér hátán zöld kalászkok tengere hullámzik.

— Milyen boldogok az emberek, kik itt laknak! — sóhajt. — Az én országomban jégcsapok függenek ilyenkor a házak ereszen, hó fedi a mezőt, letarlott minden. Kemény hideg uralkodik sziklás bérceim között. Alattvalóim dideregnek, fáznak és éheznek s ezek az emberek, ezek a földiek, várják a bő aratást. Tengerzöld kalászaik aranysárgává érnek, fanyar gyümölcs a fáikon nekikipirul, megédesül.

S föltámad benne az irigység, szemei kárörvendőleg mosolyognak.

— De jaj nektek! Egy lehelletem elpusztítja minden reményeiteket.

S fölszáll a fekete szellem, a kék orrú Orbán sötét birodalmába. Ott a legmagasabb sziklára ül le. Körébe parancsolja a felhőket. Ezek hódolva csoportosulnak lábai elé. A hamvas felhőből, mely a legkeményebb hideget rejt, letör egy darabot és azt hosszú köpönyege egyik szárnyába köti. Azután a koromszínű felhőből is letör egy darabot, mely a szelet hordja és azt a darabka felhőt köpönyegének másik szárnyába köti.

S száll velök le a földre. S mikor leérkezik, kibontja a köpönyegének azt a sarkát, melyikbe a szeles felhőt kötözte. S lesz szél a földön. Meghajtja a vén fák derekát, a tarackot is kitepi a homokos talajból. Zúg, süvölt, míg Orbán köpönyegének a másik szárnyát megoldja.

Ekkor a szél lecsendesedik és lesz hideg, mely elperzsel mindent. A fák leveleit elhervasztja, gyümölcsét összefonnyasztja. A zöld kalász elfeketedik, a fűvet dérlepi be. Lefagy minden.

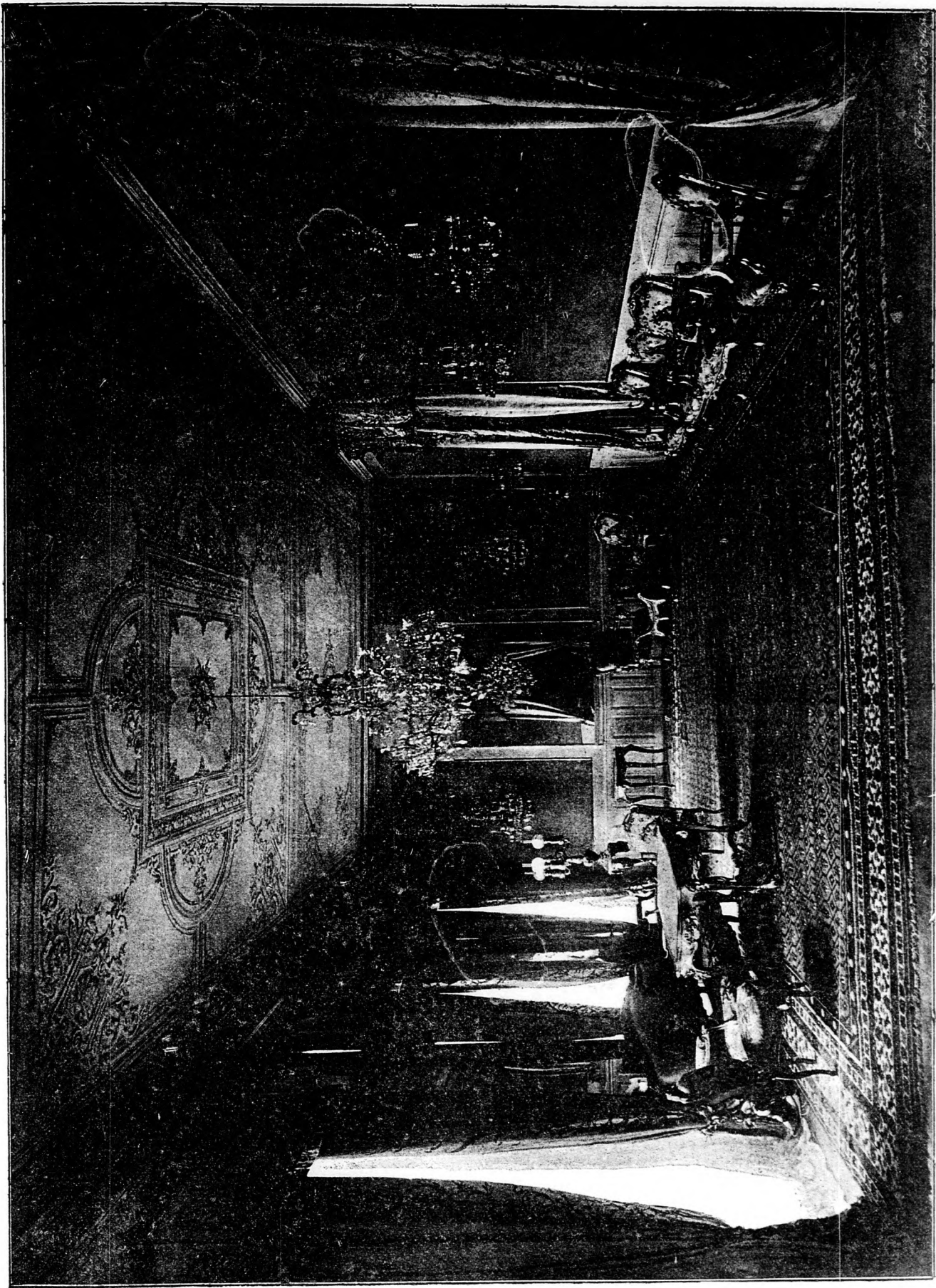
S a kék orrú Orbán, hogy kielégítette boszúját, fölszáll ismét sötét birodalmába, hol kárörvendve adja tudtára alattvalóinak: hogy lássák, rajtuk kívül vannak még millióan és millióan, kik fáznak, kik éheznek, kiknek nem lesz mit learatniok, nem lesz, amit csüreikbe hordjanak.

S a földön siralom és gyász vonul végig. Sír a paraszt, sír az úr is, jajgat minden lelkes állat.

*

Hanem néha elfelejt Orbán úr, a „kék orrú”, nevenapján közénk lelátogatni. Ilyenkor azután könnyebbülten lélegzik föl a szántó-vető ember. Mert ha Orbánig nem érte veszedelem a búzáját, a szőlőjét, szóval az az esztendei termést, van bizalma hozzá.

Hanem Orbán-napig fél. ákom-bákommal igyekszik megkérlelni a fekete szellemet, hogy csak ne csinálna izgágát a föld népei között.

Főrangú urak otthona.

A búzatábla négy sarkán egy egy kapa hantot fordítanak belével fölfelé. A kivetett hant közepébe facöveket szúrnak, melyre különféle cifraság van rajzolva korommal. A nap, közepén három folttal, egy gyík-forma állat, vagy más efféle szokott a facövek ékessége lenni. Ha másnap azután nem történt semmi hiba, ha megmarad minden épnek, ha a „kék orrú Orbán” nem száll le sötét uradalmából, kimegy a ház aprajagya a facöveket fölhúzni. Riadalommal viszik azokat be a tanyára, hol a gazdasszony nyársnak idomítja át. S fölhúz azokra valami olyanfélét, mit nyárson megpirítva nagy örömmel fogad mindenki a háznál. Evvel azután „ellakják a kék orrú Orbánt”.

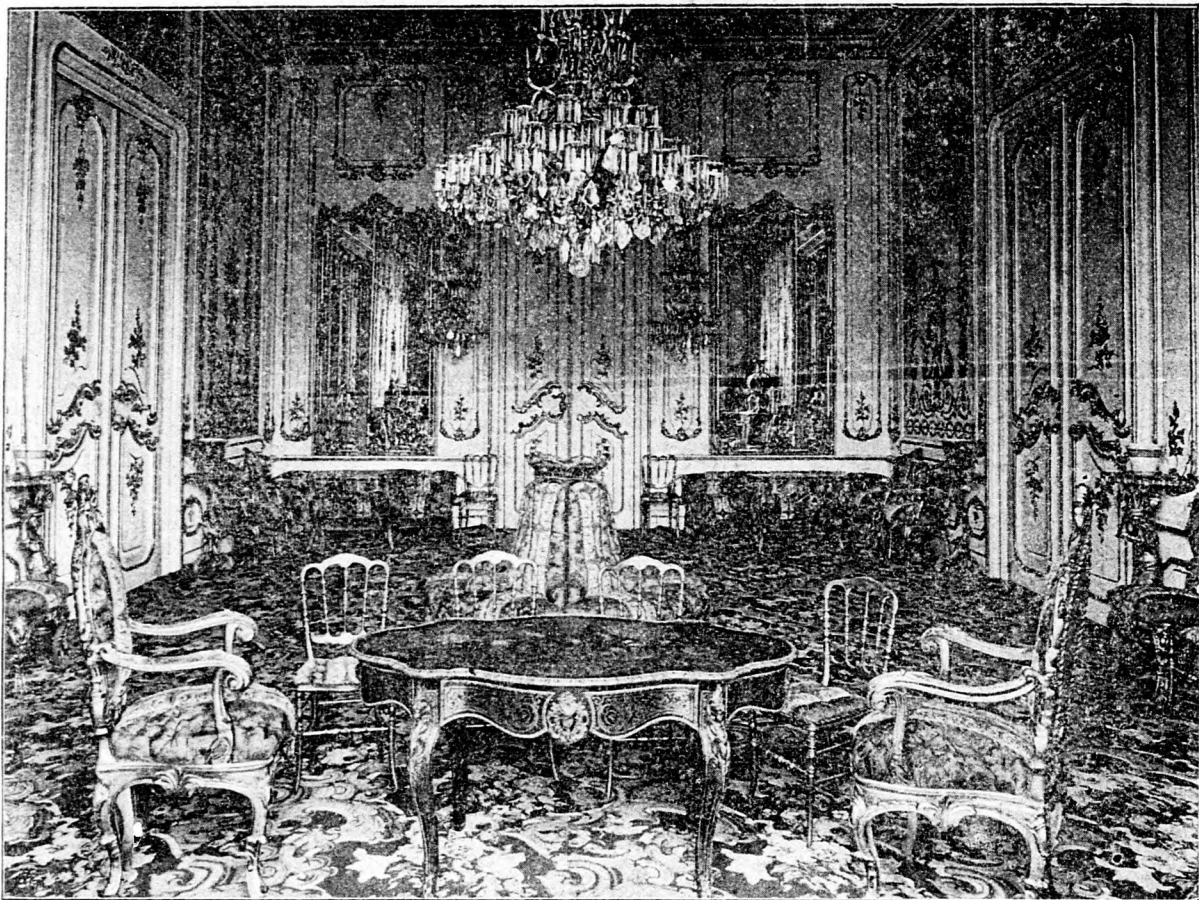
Hanem az Alföld magyar ajkú lakossága kurázsiss

Orbán urat. A kitömött Orbán alatt dinom-dánomot csapnak, sőt magát Orbán urat is megtisztelik egy kancsó borral, hogy azonban elfelejtettek kezét teremteni neki, nem képes a kancsót elfogadni. Szegényt képen öntik a borral.

— Igyék, igyék, — biztatják — lesz az őszszel másik, ha nem vette el.

Biztatják különben egymást is az itallal, s mire az estalkonyat leszáll, csak tántorogva képesek, sőt olykor képtelenek a faluba menni az Orbánon mulatók se-rege.

De olykor a kitömött Orbán nem hajt a jó beszédre. és fagygyal látogatja meg a vidéket. Bűnhődik is érte. Bor helyet vízzel kínálják s öntözik arcon, hogy igyék,

Főrangú urak otthona.

nép, az nem igen nagy teketóriát űz Orbán urammal. Ha „kék orral” jó meg, elkáromkodja magát, ha nem látogatja meg csapással a veteményét, hálát ad az egek urának.

A bánáti svábnak azonban nagy aggodalmat megfejtőrést okoz Orbán közelsége, lőt, futkos szomszéd a szomszédjához és néma fejcsóválással nézik közösen az eget, ha valamit tudnának arról leokoskodni. A félelmetes nap előző estéjén pedig Hanzi és Pepi, a legényemberek, kimennek a szőlőhegyre az „Orbánt öltöztetni”. Leszúrnak egy karót a csőszkunyhó alá, a karóra ködmönt akasztanak s kitömik azt szalmával. A karók hegyébe azután kalapot tesznek. S kész az Orbán.

Meghagyják neki, hogy jól viselje magát, mert különben tudja már, mi sors vár reá. És Orbán úr türelemmel hallgatja végig az oktató prédikációt. Evvel azután Hanzi és Pepi hazatérnek. Másnap, ha fagy nem volt, kivonul az egész svábcsalád a szőlőhegyre föltisztelni

igyék vizet már most, ha tetszett neki ilyen korán megszüretelnie. Azután fűtykösökkel rohannak a gonosz Orbánra és ellátják kegyetlenül.

Nemzeti királyaink sírja.

Árpád halálának ezeréves fordulója, sírjának feltalálása s ezzel kapcsolatosan emlékének országos megünneplése, — újból az erényekben tündöklő első királyi házunkra, s többi nemzeti királyainkra tereli a figyelmet. Egymást éri a terv úgy a sajtóban, mint az intéző köröknél: minél méltóbbá tenni az ünnepséget s marandó alkotásokkal is megörökíteni azt. Még e tervek kivitele előtt azonban aktuálisnak találjuk felhívni a figyelmet Árpádházi királyaink, az Anjouk, a Hunyady- és Szapolyai-házból származó királyaink földi maradványainak felkutatására is. A hazaszeretet és kegyelet összeadja filléreit s hamvadozó poraiknak elhelyezése

az ünnepség alkalmával már mint befejezett dolog, befoglalható lenne annak keretébe.

Sok gáncs és guny érheti ezt a dolgot is, mint annak idején az Árpád sírjának kutatását, midőn az éveken át tartó szó- és tollharcban a tagadás gonosz szelleme magát a tiszta igazságot, sőt magát aényt is igyekezett megcáfolni s a tudóst vagy feltalálót neveltség tárgyaként feltüntetni. Ilyen akadályokkal és rossz-akarattal, sőt közönnyel kellett megküzdeni kiváló tudósunknak, Henszelmann Imrének is mindaddig, míg minden kétséget kizáró tudományos adatokkal be nem igazolta, s hajszálíg menő pontossággal meg nem jelölte az egyes királysírokat. (Székesfehérvári ásatások eredménye. 1864). Érdeme tehát nem kisebb a Dr. Wekerle László érdeménél. Nem szándékozunk itt e tudományos munka belbecsét és tartalmát felölelő ismertetést adni, — akit érdekelt: olvassa el magát a művet, — csupán csak konstatáljuk azt aényt, hogy az 1839-ik, az 1848-ik és 1862-ik rendszeres ásatások a fehérvári István-bazilika, illetve a későbbi századok folyamán több ízben újjá-épített s kápolnákkal kibővített templom alapzatában négy királyi sírhelyt fedeztek fel: Szt. Istvánét, Kálmánét, III. Béla s nejét és Albertét.

Történelmi tény továbbá az, hogy a királyokon kívül még ugyanezen templomba temették el II. Vak Bélát 1141-ben, II. Gézá 1161-ben, II. Lászlót 1162-ben, IV. Istvánt 1173-ban, III. Lászlót 1205-ben, Róbert Károlyt 1342-ben, Nagy Lajost 1382-ben, Hunyadi Mátyást 1490-ben, II. Ulászlót 1516-ban, II. Lajost 1526-ban és Zápolya Jánost 1540-ben. Utóbbi azonban a török gyűlölet kidobatta innen, s teteme a külvárosban felső Szt.-Mihály-templomban takarítottak el 1545-ben. Nagy Lajos és Mátyásról pedig tudjuk azt is, hogy maguknak e célra kápolnákat építettek, mely kápolnákat még a múlt század elején is fennállottak, míg az akkori fehérvári hazafiatlan püspök szét nem hordatta annak köveit saját palotája építéséhez.

Történelmi tény továbbá az is, hogy a török, Szapolyai sírján kívül — ezen királysírokat nem pusztította el, s így a szakszerűen vezetett ásatások további eredményéből meg lehetne állapítani azt is, hogy a felsoroltakon kívül még — kik temetkeztek ide. Mindenesetre nem hatna zavarólag azon körülmény, hogy más magáncsaládok kiválóbbjai is — uralkodók kegyelméből — temetkeztek ide (Rozgonyi-ak, Ozorayjak, Buzlay-ak stb.); mert ezen családok nem a szorosán vett templomba, hanem a templom mellé, vagy az általok épített mellék-hajóba temetkeztek. Ezen megkezdett ásatások folytatása nemcsak kegyeletünkről tenne fényes tanubizonyosságot, hanem hasznát látná annak a tudományvilág is, s így különösen az archeologia s a műtörténelem. Míg ugyanis Árpád-házi királyaink a legnagyobb egyszerűséggel temetkeztek, pld.: III. Béla és felesége, kiknek koporsóiban a despota-jelvény, a két aranygyűrű, ezüst kormánypálca, ezüst karperec és ezüst királyi koronán kívül semmi más nagyobb műbecscsel bíró dolog nem találtatott; addig az Anjouk alatt már divatba jön a temetkezésnél a fényűzés s Róbert Károlyt is már aranykoronával és nagy díszszel temették el.

Nemzetünk úgyis szegény ilyen műkincsekben. Amik megmaradtak is, részint Bécsbe kerültek, részint külföldi múzeumoknak képezik legbecsesebb darabjait. A nemzeti vagyonosodás szempontjából is kötelességünk volna tehát azokat kutatni.

A kegyelet aztán folytathatná útját tovább is: kereshetnénk tetemét Szt. Lászlónak Nagyváradon a várbeli székesegyház régen összeomlott maradványaiban. Csak nem régen esett szó a sajtóban is erről, de az eszmét már csirájában megfojtotta a katonai kincstár azon

kijelentése, hogy a kutatást a várban nem engedi meg.

Kereshetnénk I. Endrét — Tihanyban az apátsági templom Árpád-kori részében, a kereszttel megjelölt helyen. Szekszárd, Dömös, Esztergom, mind-mind részese ily dicsőségben, ilyen királyi hamvakat bírhatni. Öreg Budavárunk is őriz még III. Bélán kívül, kit nagy ünnepséggel csak pár év előtt temettünk el másodsor az általa emelt Nagy Boldogasszony templomába — ilyen királyi csontokat. III. Endre ez, utolsó az Árpádok nemzetségéből, akit a Szent János evangélista tiszteletére IV. Béla által 1269-ben emelt, most „helyőrségi“-nek is nevezett templomba temettek el 1301-ben.

Ezek a helyek nem maradhatnak jeltelenül. Örök szégyen lenne reánk, ha elfelednénk nyugvó helyüket. Emlékeztető táblák, vagy oszlopok — kisméretű dolgok, nem méltó hozzájuk! Nagyobb szabású, maradandóbbat kell tehát alkotnunk. Miért nem emelhetnénk számunkra egy Pantheont közadakozásból? Az angolok a Westminsterben, a spanyolok az Eskuriálban, a francziák St.-Dénesben, a lengyelek Krakkóban meg tudják becsülni nagyjaik hamvait. Csak a mi kegyeletünk nem volna képes erre?

Ha pedig Pantheont nem építhetünk: tegyük csontjaikat — e szent klenódiúmok — az Alba eklézsia fényes kriptájába, Árpád közelébe. Ez még a legméltóbb hely lenne számukra. Így aztán ez ünnepségeknek nemcsak külső fénye, de belülről fakadó meleg is lenne, s ezen nemzeti ereklyék újra kiragogyó fénye mellett fellángolna fokozottabb honszeretetünk is!

Harmatos est...

*Harmatos est száll a fűre csendesen,
De nem fogja még az álom két szemem,
Hogy is fogná, mikor hajnal
Feslik rám az estcsillaggal,
Ha subámra mellém ül a kedvesem...*

*Szép takaró földön az egboltozat,
Csillagot vert rá az Isten sok-sokat:
Fényességét egyre nézem
A galambom szép szemében,
Míg kis ajka két orcámnak csókot ad...*

*Aranypitykés takarónk a kerek ég,
Kebelemre hajtja rózsám le fejét,
Nem tőröm az eget rajta,
Cifra subám betakarja
Előle szép rózsabimbós kebelét...*

Petrus Jenő.

APRÓSÁGOK.

A király s a táviratkihordó. A brucki táborban a múlt héten derős jelenet történt a csapatszemle közben. Távirat érkezett a király részére, amelyet egy kerékpáros táviratkézből azonnal kivitt a táborba. Utközben találkozott a királylyal, aki fényes kíséretével ott lovagolt el a csapatok között. A táviratkihordó leugrott gépéről és haptákba vágta magát. A király észrevette a feszesen álló embert és feléje lovagolt.

— Mit hozott? — kérdezte tőle.

— Egy táviratot Felsőg!

— Adj csak ide! — szólt a király.

A postás átnyújtotta a táviratot és egyúttal a vevényt

is, de mert az utóbbira hasztalanul várakozott, felkapott a gépére és visszakarikázott a postahivatalba. Ott azután jelentette, hogy a táviratot magának a királynak adta át, de a vevényt a király nem írta alá és nem mert szólni. Pár perccel később azonban lóháton megjelent a brucki postán a király fölővasza és átnyújtotta a király által aláírt vevényt.

A vízöntő fa. Budapesten nagyon elkelt volna a mult hetekben néhány ezer példány abból a csodálatos fából, amely a Kanári-szigeteken terem. Ez a fa, amely a babérfélékhez tartozik, reggelenként valóságos harmateszt hullat sűrű leveleiről, amely a fa törzse körül összegyűlve, egész tócsát alkot. A benszülöttek nagyon kedvelik és ivóvíz s gyógyszer gyanánt fogyasztják, a melyről a vizsgálat is kiderítette, hogy a kifogástalan ivóvíz minden előnyével rendelkezik; baktériummentes, kristálytisza és jóízű. A lakosság felfogása szerint a nedvet maga a fa izzadja ki; valószínű azonban, hogy a fa leveleinek sajátságos képességük van a levegő páratartalmának megkötésére és cseppfolyósítására; úgy, hogy a vízöntő fa nem a saját nedvét csepegteti le, hanem a légkörben foglalt nedvességet. Természetes azonban, hogy a Kanári-szigetek babérfái nem az ember kedvéért gyűjtik és hullatják a harmatot, hanem a saját gyökereiknek igyekeznek minél több nedvességet juttatni.

A Hodsa (a török Csalóka Péter) tréfáiból. Testi szépséggel nem valami bőkezűen áldotta meg Allah a Hodsát. Nem egyszer gunyolták, szánták emiatt, sőt egyik ismerőse annyira ment a szánakozásban, hogy így sóhajtozott a Hodsa előtt:

— Legjobban a feleségedet sajnálom, szegény barátom.

A Hodsa ezt válaszolta neki:

— Ha a feleségemet látnád, akkor inkább engem sajnálnál.

... Alighogy megházasodott Hodsa, találkozott egy süket barátjával.

— Sok szerencsét, mondja a süket.

— Mihez? — kérdé Hodsa.

— Hallom, hogy megházasodtál.

— Süket létedre hogy hallhatad meg? — álmélkodott Hodsa.

Akinek kutya az örököse. A Voce del Popoloból vesszük az alábbi történetkét. Nápolyban élt egy gazdag angol úr, névszerint mr. Watts. Ott is halt meg, hátrahagyván gyöngé félmilliócskát. Nem volt más öröksége se égen, se földön, mint fox-terrierje, a kis Bill. Erre hagyta hát mindenét. De hogy Bill úr el ne tékozhassa fiatalos, bolondos észszel az örökséget, elrendelte, hogy kamataiból éljen, de fényesen. Bill urat külön egyenruhás szolga fésülte, külön szolga mosta, komornyik öltöztette, inas vitte sétálni. Titkárával járt ebédelni a Grand Hotelba, a hol libacombon, pástétomon alul nem adta. Úgy túlhalmozódott ez a legújabbfajta nevető örökös, hogy alig szuszogot s végre is elhájjasodván, kilehelte lelkét. Házi orvosa konstátálta, hogy szívelhájjasodás okozta korai végét. A gazdátlan örökségen pedig nincs, aki hajba kapjon. Az angol kincstár lesz alighanem az angol kutya örököse.

Előfizetési felhívás.

1907. május hó végével új előfizetést nyitottunk a „Független Ujság“-ra.

A kinek előfizetése május hó 31-én lejár, azt kérjük sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az utalványokat külön levélben elküldöttük. Előfizetési ár:

Egész évre	8 korona
Félévre	4 „
Negyedévre	2 „

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kisemberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „Független Ujság“ kibontott zászlója alá.

A „Független Ujság“ a család igazi barátja, tanácsadója, mulattatója. Tizenkét esztendő óta mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programmunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Minden egyes t. előfizetőnk arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujítsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „Független Ujság“-ot tehetségéhez képest terjeszteni. Hazafiui tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

KÉPEINKHEZ.

Főrangú urak otthona. Két képben mutatunk be ismét egy főrangú úr otthonából egy részletet. A főrangú úr otthonából egy részletet. A főrangú urak kastélyai, udvarházaiban tömördek műkincs van fölhalmozva, a pazar berendezésű termek butorai kincseket érők. Hja, akinek a sors vagyont adoti, az tudja is, hogy miként használja föl. Ez azonban nem jelenti azt, hogy csak a fényes palotába szorul be a boldogság; uralg ez a legkisebb kunyhóban is, csak tiszta lelkiismeret és egyenes lélek, munkaszeretet kell hozzá.

Közös ebéd. Pisti gyerek egy jókora nagy tál ételt kapott ebédre az édes szüléjétől. Nem is esnék jól neki, hogyha egyedül enné. Segítő társul szólítja maga mellé hűséges cimboráját Hektort; e nélkül úgyse bír Pistike el lenni!

BETÜTALÁNY.

Aladár, Albert, Gyula, József, Lőrinc, Nándor,
Ottó, Sándor.

E nevek úgy helyezendők el, hogy kezdőbetűik egy magyar király nevét adják.

Megfejtési határidő 1907. június hó 10.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 21. számában közölt talány megfejtése

„Ernö.“

Helyesen fejtették meg: *Rózsa Anna*, Dömötör Eszti, Pataky János, Seres Ilonka, Kürti József, Kiss FABIÁNNÉ, Pintér Jenő, Darvas Dezső, Kovács László, Kalmár Ede, Gabányi Imre, Koháry Mátyás, Szabó Illés, Vörös István.

A sorshuzásnál *Rózsa Anna* nevét húztuk ki elsőnek, kinek egy érdekes könyvet küldöttünk.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Minden olvasónk csak egy előfizetőt szerezzen.

S. B. Hogy takarmányrépa-vetését micsoda rovar károsította meg, azt mi innét látatlanból meg nem mondhatjuk. Tessék tehát abból több mintát közvetlenül a m. kir. rovarani állomáshoz (Budapest, Oszlop-utca 15.) beküldeni, ahonnét közvetlenül megkapja nemcsak a bajt okozó rovar, hanem annak elpusztítására vonatkozó felvilágosítást. is. Ami a répavetés hengerezését illeti, az feltétlenül ajánlatos közvetlenül az első boronálás után, mert a répa gyökereirez, rögzíti a meglazult földet.

B. F. Várpalota. Kérdése nem hozzánk tartozik. Tessék a budapesti kereskedelmi és iparkamrához fordulni felvilágosításért.

Cs. Zsámbokrét. Sorsjegyei nem nyertek.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1907 május 28.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 70—148 K., vidéki borjúhús 110—130 K., sertéshús 1—156 K., szalonna füstölt 136—148 K., szalonna, olvasztani való 120—136 K., hárj 150—156 K., sertézsír 152—156 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 140—180 K., hazai sonka 140—2—K. szalámi 360—4 K.,

Baromfifélék: ———— K., rántani való csirke 140—240 K., sütni való csirke 260—320 K., kacsa, hizott ———— K., lud, hizott 12—18 K., pulyka, hizott ———— K. páronkint. Vágott hizott liba ———— K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 150—350 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek). Buza 2040—2070 K. Rózsa 1590 K-tól 16—K-ig. Arpa 1440 K-tól 15—K-ig, jobb minőségű K-tól—K-ig. Zab 1610—1650 K. Tengeri 1240—1250 K.

Teavaj: (centrifugált) 240—280 K., főzővaj 150—180 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 12—30 fillér.

Tojás: bacsikai 62—63 K., erdélyi apróbb áru ———— K. ládánként (1440 drb). Apadt ———— K., meszes ———— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 550—620 K., rózsa új 4—450 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ———— K., mm.ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K.	2820	2720	2580	2480	24—	2320	21—	1920	1350

Takarmányvásár. Réti széna 640—970 muhar 960—1020 zsup-szalma 600—600 alomszalma 340—360

— A „Független Ujság”-ra mielőbb fizessünk elő, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

ifj. Kovács József Orosháza
Magyar házi-ipar. Magyar termények.
Söprök, szatyorok, gyékények, bőrbooskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:
ifj. Kovács József Orosháza

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG” kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

Őszi trágyázáshoz a

THOMAS-SALAKLISZT

csillag-védjeggyel helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál:

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Andrassy-ut 49. (Octogon-tér.)

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisítá-
soktól és figyeljünk a
védjegyre.

Minden zsák ólom-
zárral és tartalom-
jelzéssel van ellátva.

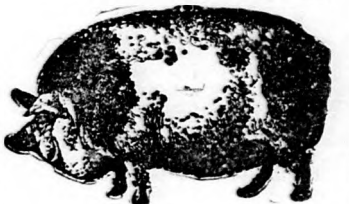

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos
= BUDAPEST, =
Bérekocsis-utcza 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapokban és legnagyobb napi árakon értékesít.

Legjobb és legolcsóbb

gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmivélsügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre

okl. gépészmérnök műszaki irodája
Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek idei első sorozata f. évi
július hó 10-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyenraktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Alfa-Separator
Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-
Separatorok a jelenkor legtekélyesebb
főlözőgépei. Nagy és kiváló munkabírás
mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval
Separator az egész világon.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítási alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.740. — kor.
Tartalékok	-----	764.760.16 kor.
	Összesen	2.735.504.16 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.319. — kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.831.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.
1906. évi fölösleg	-----	59.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módozatok szerint.
Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.
Az 1902. évi üzletfelesleg közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb.
utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithogra-
fiailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölköttek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,
Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő

minőségben legolcsóbban

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.